

Брюксел, 14.9.2016 г.
COM(2016) 587 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар — към
европейско общество на гигабитов интернет**

{SWD(2016) 300 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

През последното десетилетие ЕС постигна успех в областта на политиката за електронните съобщения — предприятията и потребителите днес се радват на по-голяма конкуренция, по-ниски цени и по-голям избор. Те обаче все още се сблъскват с пазари на електронни съобщения, фрагментирани между отделните държави, а действащата нормативна уредба не осигурява системно стимули за разгръщането на мрежи с много голям капацитет от страна на всички участници на пазара.

Освен това след последното актуализиране на нормативната уредба на ЕС за далекосъобщенията през 2009 г., в сектора на електронните съобщения настъпиха значителни промени. Моделите на потребление и потребностите коренно се променят, гласовите телефонни услуги все повече се изместват от стационарния и мобилния интернет, който се ползва от различни свързани устройства (смартфони, таблети, компютри, телевизори) и осигурява достъп до все по-голям спектър от цифрови услуги¹, поставящи все по-големи изисквания към мрежите, по които се предоставят. През следващите години ще са необходими още повече усилия поради факта, че услугите и приложенията, базирани на „интернет на нещата“, изчисленията в облак и виртуалната и разширената реалност непрестанно се разрастват.

Пълното измерение на икономическите и социалните ползи от това цифрово преобразяване може да се достигне само ако Европа успее да осигури повсеместно разгръщане и внедряване на мрежи с много голям капацитет както в селските, така и в градските райони и в обществото въобще. Една от основните цели на Стратегията за цифровия единен пазар на Европейската комисия от май 2015 г. е създаването на подходяща среда и условия за разгръщането на усъвършенствани цифрови мрежи с много голям капацитет. Днес секторът на далекосъобщенията е двигател за цифровата икономика и за цифровото общество изобщо, затова Европа трябва да действа бързо, за да си осигури бъдеща конкурентоспособност и просперитет в световен мащаб.

През януари 2016 г. Европейският парламент² подчерта значението на частните инвестиции в мрежи за интернет свързаност за напредъка в областта на цифровите технологии, както и ролята на една стабилна нормативна уредба, която да позволи на всички пазарни участници да инвестират във всички райони, включително в селските и най-отдалечените райони. През юни 2016 г. Европейският съвет също призова за осигуряването на стационарна и безжична широколентова свързаност с много голям капацитет в цяла Европа като предпоставка за бъдещата конкурентоспособност, както и за регулаторна реформа в областта на далекосъобщенията, която да насърчи мащабните инвестиции в мрежи, като същевременно се поощрява ефективната конкуренция и се защитават правата на потребителите³.

В настоящото съобщение се потвърждава значението на интернет достъпа за цифровия единен пазар, както и необходимостта Европа да пристъпи към разгръщане на мрежите с оглед на бъдещето в областта на цифровите технологии. За тази цел в съобщението е развита концепцията за общество на гигабитов интернет, в което достъпът и използването на мрежи с много голям капацитет позволява повсеместното използване на продукти, услуги и приложения в рамките на цифровия единен пазар.

¹ Например социални мрежи, мобилни игри, приложения и излъчване на видеоматериали по интернет, протичащата цифровизация на икономическата дейност и обществените услуги, приложения въз основа на интернет протокол (IP) за телефония и съобщения, както и дистанционно съхраняване и извличане на данни за потребителите и предприятията.

² Резолюция на Европейския парламент от 19 януари 2016 г. относно „Към Акт за цифровия единен пазар“ (2015/2147(INI)).

³ Закljučения на Европейския съвет от 28 юни 2016 г. (EUCO 26/16).

Осъществимостта на тази идея стъпва върху три стратегически цели за 2025 г.: за растеж и работни места в Европа — гигабитова свързаност за районите, генериращи социално-икономическо развитие; за конкурентоспособност в Европа — покритие от пето поколение (5G⁴) за всички градски райони и основните сухопътни транспортни маршрути; за сближаване на Европа — интернет свързаност със скорост най-малко 100 мегабита в секунда (Mbps) за всички европейски домакинства.

За да се превърне тази инициатива в реалност, в настоящото съобщение се предлагат поредица от инициативи, предназначени да създадат подходящи условия за набиране на необходимите инвестиции, преди всичко чрез пазара. Те включват мащабна реформа на нормативната уредба за електронните съобщения под формата на законодателно предложение за Европейски кодекс за електронните съобщения (наричан по-нататък „Кодекса“⁵) и Регламент за ОЕРЕС, План за действие относно 5G свързаност за Европа⁶ и други политически и финансови мерки на равнището на Съюза, на национално и местно равнище, в това число инициатива, озаглавена „Wi-Fi за Европа“, която да насърчи повсеместния достъп до безжична интернет връзка за гражданите в целия ЕС. Целта е да се даде тласък на развитието на европейската цифрова икономика и на конкурентоспособността, да се насърчи активното участие на общностите в цифровия единен пазар и да се даде отговор на нарастващите потребности на европейците от свързаност.

2. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ВИСОКОЕФЕКТИВНА ИНТЕРНЕТ СВЪРЗАНОСТ В ЦИФРОВИЯ

ЕДИНЕН ПАЗАР

През 2010 г. в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа бяха определени цели за свързаност до 2020 г.: универсална достъпност на връзка със скорост 30 Mbps с оглед гарантиране на териториалното сближаване и абонаменти за връзка със скорост 100 Mbps от най-малко 50 % от европейските домакинства с цел посрещане на бъдещите потребности от гледна точка на конкурентоспособността.

До средата на 2015 г. 71 % от домакинствата в ЕС имат достъп до стационарни мрежи, предлагащи скорост поне 30 Mbps, докато през 2011 г. делът им е 48 %⁷. Почти половината от домакинствата в ЕС са обхванати от мрежи, които могат да осигуряват скорост на предаване на данни в права посока от 100 Mbps. Абонаментите за връзка със скорост над 100 Mbps се увеличават рязко от ниско изходно равнище — до средата на 2015 г. 11 % от всички домакинства са използвали такъв интернет. Тенденцията на растеж е по-ясно изразена в държавите членки с най-голям дял на абонаментите за връзка със скорост 100 Mbps, което идва да покаже действието на взаимно усилващите се благоприятни ефекти. Що се отнася до обхвата на покритие и степента на навлизане обаче все още съществуват значителни различия както между държавите членки, така и между градските и селските райони.

Макар че всички европейци имат достъп до базова широколентова връзка⁸, главно благодарение на традиционната инфраструктура, поради протичащата непрекъсната

⁴ 5G се отнася до следващото поколение мрежови технологии, което предлага възможности за нови цифрови икономически и бизнес модели.

⁵ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски кодекс за електронните съобщения.

⁶ Съобщение на Комисията „5G за Европа: план за действие“.

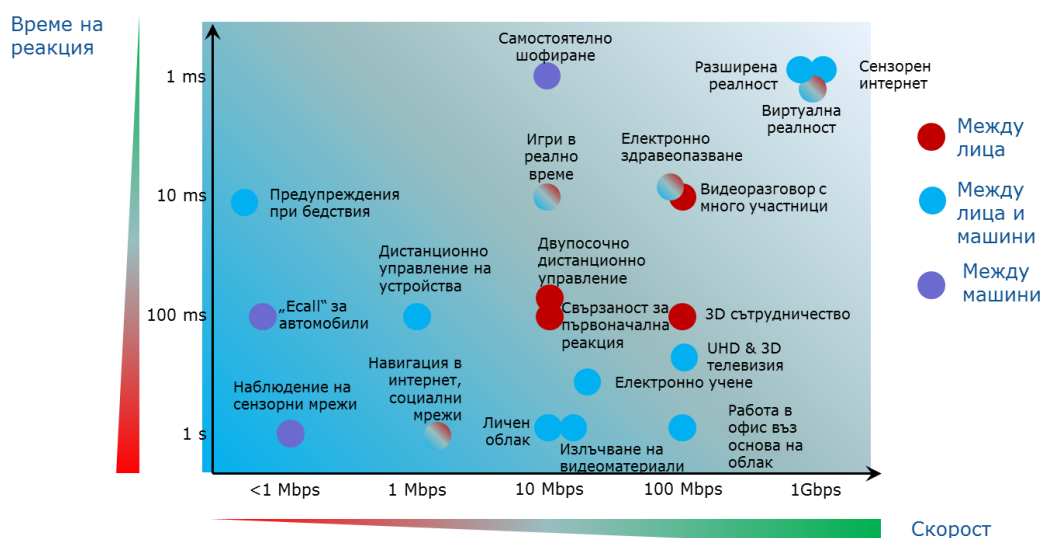
⁷ Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото: покритието на технологиите за базов стационарен достъп от следващо поколение (ДСП) (със скорост на изтегляне поне 30 Mbps).

⁸ Със скорост поне 2 Mbps.

цифрова трансформация това вече не е достатъчно. Около половината от европейците притежават смартфон, но не могат да използват пълния му потенциал поради сериозни пропуски в обхвата и качеството на мобилните данни⁹.

През следващите 10 години се очаква близо 50 милиарда обекта, от къщи до коли и часовници, да бъдат свързани в световен мащаб — повечето от тях безжично¹⁰. Трансформиращите решения, основани на интернет връзки — като изчисленията в облак, „интернет на нещата“, високопроизводителните изчислителни технологии и анализът на големи информационни масиви, ще преобразят бизнес процесите и ще повлияят върху социалните взаимодействия. През идните години телевизията от следващо поколение вероятно ще се превърне във важен източник на търсене на широколентов достъп сред домакинствата. Редица нови цифрови приложения — като виртуалната и разширената реалност, свързаното и автоматизирано във все по-голяма степен управление на автомобили, дистанционната хирургия, изкуствения интелект, прецизното земеделие — всичко това ще изисква скорост, качество и време на реакция, които могат да бъдат осигурени единствено посредством широколентови мрежи с много голям капацитет¹¹.

Скорост и време на реакция при използването на приложения и услуги от един ползвател – потребности

Източник: Анализи на Комисията по данни на GSMA и ЕИБ

На графиката по-горе са показани скоростта и времето на реакция на интернет връзката, които са необходими за използване на дадено приложение или услуга от един ползвател. Необходимостта от тези характеристики нараства при използване за няколко цели, както е в общия случай, тъй като един ползвател често ползва едновременно няколко приложения (напр. гледа телевизия и използва социалните мрежи), а една връзка често обслужва няколко ползватели едновременно (напр. домакинства с деца, МСП и организации, като например училища и библиотеки).

⁹ GSM Асоциация: http://www.gsmamobileeconomy.com/GSMA_Global_Mobile_Economy_Report_2015.pdf, стр. 8 и 13.

¹⁰ Различни доклади на Ericsson, Cisco, GSMA и Gartner предвиждат съществено нарастване на тези свързани обекти. Вж. раздел 2.2 от работния документ на службите на Комисията.

¹¹ „Мрежа с много голям капацитет“ означава електронна съобщителна мрежа, която или се състои изцяло от оптични елементи най-малко до разпределителната точка в района на обслужване, или е в състояние да осигурява при обичайни условия на върхово натоварване сходни мрежови показатели по отношение на предаването в права и обратна посока, стабилността, свързаните с грешките параметри, закъснението и вариацията му. Мрежовите показатели могат да се считат за сходни независимо от това дали крайният ползвател получава различен резултат поради различните вътрешни характеристики на носителя, чрез който мрежата на практика е свързана с крайната точка.

Анализът на тенденциите в технологиите и търсенето показва, че предоставянето на редица продукти, услуги и приложения ще бъде устойчиво само ако се използват оптични мрежи, разположени до точка за стационарен или безжичен достъп близо до крайния ползвател¹². Оптичните кабели са и препоръчителният носител за връзката между основната мрежа и крайните подмрежи за безжичен 5G достъп¹³.

Проведената от Европейската комисия обществена консултация относно потребностите от скорост и качество на интернет достъпа след 2020 г. и мерките за посрещане на тези потребности до 2025 г.¹⁴ показва, че определено очакванията са качеството на услугата за стационарна интернет свързаност да се подобри до 2025 г., особено по отношение на скоростта за предаване в права посока данни¹⁵ (над 1 Gbps) и времето на реакция (по-малко от 10 милисекунди), и потвърждава нарастващото значение на характеристиките, различни от скоростта на изтегляне¹⁶, както за стационарните, така и за мобилните услуги за свързаност. Тези очаквания все повече намират израз в националните планове за широколентов достъп¹⁷.

Състоянието на широколентовата свързаност в Европа и тенденциите за модернизирането им в момента не отговарят на нарастващите нужди от по-добър и по-бърз интернет достъп посредством мрежи с много голям капацитет. Гражданите и предприятията се нуждаят от такива мрежи, за да разработват, предоставят и ползват онлайн стоки, приложения и услуги в цяла Европа. Успехът на електронната търговия, надеждността на приложенията за електронно здравеопазване, удовлетвореността на ползвателите, ползващи видео- и аудиосъдържание за онлайн игри и стрийминг — всичко това зависи от качеството на мрежите.

Мрежите с много голям капацитет са необходими и за максимизиране на потенциала за растеж на нашата европейска цифрова икономика. Възможността за мигновено предаване и високата надеждност ще позволят на стотици устройства да функционират съвместно в реално време, независимо дали се намират в предприятията, офисите или домовете. Повсеместното навлизане ще даде възможност за самостоятелно управление на автомобилите. Времето на реакция и надеждността са ключови фактори, които дават възможност хирурзите да извършват дистанционно операции, а градовете да адаптират потреблението на енергия или използването на светофарите, отчитайки потребностите в реално време. Високата скорост на качване/изтегляне на данни ще позволи на предприятията да провеждат видеоконферентни срещи с висока дефиниция (HD) с многобройни участници на различни места или да работят по общ софтуер в облак. Учащите ще могат да посещават курсове на университети, намиращи се в други държави членки.

¹² Оптичните влакна предават сигнал със скоростта на светлината, а обхватът им за качествена и симетрична връзка е от порядъка на десетки километри. Ефективният обхват на най-обещаващите технологии за повишаване на възможностите на медния чифт понастоящем е приблизително 250 метра, а в останалата част от мрежата се използват оптични влакна. Модернизираните кабелни мрежи (HFC), при които за подобряване на резултатите се използват стандартите DOCSIS, се основават на оптични влакна, поне що се отнася до така наречения оптичен възел.

¹³ Известни също като „мрежи за пренос“. Вж. точка 4.3 от Плана за действие „5G“.

¹⁴ Обществената консултация се проведе от 11 септември до 7 декември 2015 г. Пълният доклад може да бъде намерен на следния електронен адрес: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/full-synopsis-report-public-consultation-needs-internet-speed-and-quality-beyond-2020>.

¹⁵ Делът на респондентите, които считат, че през 2025 г. ще имат нужда от скорост на изтегляне при стационарен достъп над 1 Gbps е 59 %, а само 8 % считат, че през 2025 г. ще се нуждаят от скорост на изтегляне под 100 Mbps.

¹⁶ Редица респонденти припомнят значението на скоростта на качване и симетрията.

¹⁷ Австрия, Белгия, Дания, Финландия, Франция, Люксембург, Словения, Швеция, вж. фигури 22 и 23 в придружаващия работен документ на службите на Комисията.

Мрежите с много голям капацитет са необходими и за териториалното сближаване, за да може всеки един гражданин във всяка общност в Европа да участва в цифровия единен пазар и да се възползва от него.

Мрежите с много голям капацитет се превръщат в необходимост за постигането на растеж, заетост, конкурентоспособност и сближаване в Европа. За да се определи точно каква следва да бъде бъдещата интернет свързаност в Европа, в настоящото съобщение са определени набор от цели за разгръщането на мрежите до 2025 г. Целта е да се изгради общество, което ще използва гигабитов интернет посредством мрежи с много голям капацитет, за да се гарантира, че всички ще могат да почерпят от ползите на цифровия единен пазар.

3. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИЗИЯ И ЦЕЛИ ЗА БЪДЕЩАТА ИНТЕРНЕТ СВЪРЗАНОСТ В ЦИФРОВИЯ ЕДИНЕН ПАЗАР

Целите, определени в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, показват ползата от поставянето на дългосрочни цели, тъй като те постепенно се превръщат в ориентир за политиките, например за правилата и насоките относно европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове, Механизма за свързване на Европа (МСЕ) и държавната помощ за широколентови мрежи. Почти всички държави членки са възприели тези макар и незадължителни правила в своите национални планове за широколентов достъп¹⁸. Инвестиционните планове на частния сектор, както и научните изследвания и иновациите също често са в съответствие с тези цели.

Докато целите относно интернет достъпа от 2010 г., които осигуриха стабилна перспектива за политиката в продължение на цяло десетилетие, остават валидни до 2020 г., усилено се съчетават на времеви хоризонт за инвестициите в инфраструктура, технологичното развитие и набелязаните по-горе потребности на бъдещето налага днес да бъдат определени допълнителни дългосрочни цели. Чрез надграждане и разширяване на съществуващите инвестиции в мрежи до 2025 г. и след това, тези цели ще послужат като измерим и постижим показател за отговорните фактори в частния и публичния сектор.

3.1. Гигабитова интернет свързаност¹⁹

Прецизното определяне на приоритетите е много важно за оптимизирането на инвестициите в нови мрежи с много голям капацитет. Физическите места или онлайн центрове, които хората посещават, за да учат, работят и да ползват обществени услуги и в които интернет достъпът се осигурява чрез една-единствена връзка за множество ползватели — тези места са източник на социално-икономическо развитие. Те са гръбнакът на растежа, образованието, иновациите и сближаването в Европа; освен предприятия, те често включват и училища, библиотеки, изследователски центрове и различни обществени услуги. В един цифров свят те трябва да са в челните редици на гигабитовата интернет свързаност, за да осигуряват достъп до най-добрите услуги и приложения за европейските граждани.

¹⁸ Вж. раздел 3.2 от придружаващия работен документ на службите на Комисията.

¹⁹ Под гигабитова интернет свързаност се разбира икономически ефективна симетрична връзка с интернет, осигуряваща скорост на предаване на данни в права и обратна посока от поне 1 Gbps.

Гигабитовата интернет свързаност е необходима при новаторските методи на преподаване и обучение²⁰, за да се осигури достъп до актуални учебни материали, инструменти и техники, а обучаващите се да могат да придобиват електронни умения. Дори днес, за да се възползва пълноценно от наличните образователни онлайн услуги, едно училище с 20 класа по 25 ученици се нуждае от скорост от 700 Mbps при едновременно използване.

Все повече предприятия и промишлени сектори, особено предприятията, използващи активно цифрови технологии²¹, ще се нуждаят от гигабитов интернет, за да създават нови приложения и нови бизнес модели за производството и разпространението на своите стоки и услуги при по-конкурентни условия. От производствените системи до услугите за поръчка и доставка, от съхраняването и анализа на данни до вътрешните и външните комуникации — тяхната бъдеща конкурентоспособност изисква икономически ефективен достъп до такава свързаност.

Тъй като обществените услуги все повече се предоставят онлайн, публичните администрации се нуждаят от гигабитов интернет достъп, за да осигурят непрекъснатост на услугите за успоредно ползващите ги многобройни граждани и предприятия. По отношение на транспортните центрове гигабитовата свързаност улеснява използването на интермодален транспорт чрез иновативни приложения.

Възможността гражданите да изпробват най-съвременните цифрови инструменти, включително чрез безжичен достъп до интернет на обществени места и места, като например библиотеки, железопътни гари или служби по заетостта и центрове за обучение, е положителен страничен ефект, който също може да насърчи осведомеността и търсенето на гигабитов интернет достъп.

Осигуряването на такъв достъп за тези средища — например най-малко 200 000 училища и 200 000 сгради на публични органи, както и бизнес парковете, в които са концентрирани по-малките предприятия — ще достигне значителен брой ползватели при ограничени разходи и ще окаже положително въздействие върху икономиката като цяло и върху обществото. Това вероятно ще насърчи разширяването на стационарните мрежи на местно равнище, което на свой ред ще подпомогне подобренията в покритието на безжичните 5G мрежи чрез осигуряването на повече възможности за пренос на данни. И двата ефекта следва да доведат до по-привлекателни търговски оферти за стационарен и мобилен достъп за по-голям брой по-малки предприятия и домакинства, докато под въздействието на конкурентните оферти за мрежите с много голям капацитет крайните ползватели вероятно ще стимулират търсенето, което на свой ред ще заздравява икономическите основания за извършването на допълнителни инвестиции²². Поради това инвестициите в интернет свързаност за тези средища, движещи социално-икономическото развитие, ще донесат ползи за много по-голям потенциален брой ползватели в европейската цифрова икономика и общество.

²⁰ Отваряне на образованието: иновативно преподаване и учене за всички чрез нови технологии и образователни ресурси със свободен достъп, СОМ(2013) 654.

²¹ Предприятия с високо равнище на интегрираност на цифрови технологии, като например електронно споделяне на информация или социални медии.

²² В раздел 2.2 от работния документ на службите на Комисията е представена информация в подкрепа на твърдението, че в сектора на далекосъобщенията търсенето отговаря на предлагането и че ограничената скорост на предаване на данни в права и обратна посока може да ограничи видовете ползване и приложенията, които биха могли да възникнат при други условия.

Стратегическа цел за 2025 г.: гигабитова интернет свързаност за всички основни средища, движещи социално-икономическото развитие, като например училища, транспортни центрове и основни доставчици на обществени услуги²³, както и за предприятията, използващи активно цифрови технологии.

3.2. Високоэффективна 5G свързаност

В допълнение към все по-голямата вискателност към качеството на връзката, използвана за мултимедийни приложения, комуникацията за професионални нужди в секторите на производството и услугите, като например автомобилната промишленост, транспорта, преработвателната промишленост, здравеопазването, а също и следващото поколение услуги за безопасност и услуги на службите за спешно реагиране, ще изисква непрекъсната, споделена, стационарна безжична инфраструктура, предлагаща контролирано от клиента равнище на надеждност и качество на обслужването, съобразена с конкретните нужди на търговците.

5G комуникациите ще се развиват въз основа на мобилния 4G пренос на данни, както и на стационарните мрежи и ще позволят отделните в момента инфраструктури да обединят услугите си във висококачествени международни, повсеместни и програмируеми „виртуални мрежи“. Това ще изисква бърз старт при използването на хармонизиран на равнище ЕС радиочестотен спектър, бърза наличност на нов спектър, като например 700-мегагерцова честотна лента за обхващане на селските райони и за използване в градовете, както и по-добра координация на радиочестотния спектър в цяла Европа²⁴ с цел заемане на водеща позиция на възможно най-ранен етап и повсеместно разпространение на оптични мрежи с много голям капацитет за пренос на данни от стълбове и малки клетки.

Очакваните нови услуги ще ползват обща инфраструктура и обща 5G технология и ще осигуряват непрекъсната свързаност на пътуващите ползватели и предметите, намиращи се „в движение“²⁵ — в градския транспорт, между градовете или дори във въздуха (например безпилотни летателни апарати за логистични нужди). За първия етап на новите приложения основна роля се очаква да играят промишлените центрове, пътните коридори и железопътните връзки²⁶. Жизнеспособността на някои от тези нови приложения ще изисква наличност на 5G услуги едновременно във всички държави членки, за да се даде възможност за непрекъснатост на услугите отвъд националните граници и за достатъчно големи икономии от мащаба. Ето защо Комисията предлага обща междинна цел за подкрепа на общ график за разгръщането на мрежите, предложени в Плана за действие „5G“.

Според оценките в проведено наскоро проучване²⁷ успешното разгръщане на 5G технологиите може да генерира печалби в размер на приблизително 113 млрд. евро годишно в четири промишлени сектора (автомобилостроене, здравеопазване,

²³ Обхват: напр. основни и средни училища, железопътни гари, пристанища и летища, сгради на местната власт, университети, изследователски центрове, медицински центрове, болници и стадиони.

²⁴ В съответствие с предложения Кодекс.

²⁵ 5G ще функционира безпрепятствено успоредно с вече използвани допълнителни технологии, например за съобщения чрез устройства с малък обем на действие между превозни средства или между превозни средства и инфраструктура (ITS-G5).

²⁶ За сухопътните транспортни маршрути и в зависимост от съответната транспортна услуга ще бъдат взети предвид текущите инвестиции в технологии C-ITS, като същевременно се гарантира координация със съответните заинтересовани страни (действие 4 от Плана за действие „5G“).

²⁷ Идентифициране и количествено определяне на ключови социално-икономически данни в подкрепа на стратегическото планиране на въвеждането на технологиите от 5-то поколение в Европа (Identification and quantification of key socio-economic data to support strategic planning for the introduction of 5G in Europe), SMART 2014/0008.

транспорт и комунални услуги) и да доведе до редица ползи за предприятията, потребителите и обществото като цяло. Освен това навлизането на тези технологии може да осигури подкрепа за създаването на над два милиона работни места в ЕС.

Стратегическа цел за 2025 г.: осигуряване на непрекъснато 5G покритие за всички градски райони²⁸ и всички основни сухопътни транспортни маршрути²⁹.

Междинна цел за 2020 г.: предоставяне на 5G свързаност като завършена търговска услуга поне в един голям град във всяка държава членка въз основа на търговско въвеждане през 2018 г.

3.3. Подобряване на свързаността в селските райони

В повечето селски и отдалечени райони наличието на интернет свързаност може да изиграе съществена роля за предотвратяване на цифровото разделение, изолацията и обезлюдяването чрез намаляване на разходите за доставка както на стоки, така и на услуги и като частична компенсация за отдалеченото местоположение. Предприятията могат да намалят разходите си, като използват видеоконферентна връзка, достъп до онлайн администриране, електронна търговия или съхранение на данни в облак. Съвременното селско стопанство и развитието на селските райони разчитат все повече на онлайн приложения, подпомагащи туризма, сензорни технологии за наблюдение на културите и използване на безпилотни летателни апарати в областта на търговията и селското стопанство.

Всички европейски домакинства, независимо дали се намират в селата или градовете, следва да разполагат със стационарна или безжична свързаност с минимум характеристики. За да се счита за адекватна, през 2025 г. свързаността ще трябва да бъде с много по-голям капацитет от днешния. Днес, когато в Европа навлизат стационарни мрежи от следващо поколение и мобилни 4G мрежи, селските райони изостават и в двата аспекта.

Обхващането на последните 5 % от домакинствата и предприятия остава най-голямото предизвикателство, но са възможни икономически ефективни подобрения въз основа на безжични, както и на стационарни решения. Съгласно целите на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа 2020 всички домакинства следва до 2025 г. да бъдат разполагат с връзка от 100 Mbps с перспектива за по-нататъшно развитие чрез предоставяне на данни при по-голям капацитет. Тази стремеж трябва да се разглежда като част от по-амбициозната цел за осигуряване на мобилен интернет по цялата територия, навсякъде, където хората живеят, работят, пътуват или се събират.

Стратегическа цел за 2025 г.: европейските домакинства както в селата, така и в градовете ще имат интернет свързаност със скорост на предаване на данни в права посока от поне 100 Mbps и с възможност за достигане на гигабитова скорост.

²⁸ Съгласно определението: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/European_cities_%E2%80%93_the_EU-OECD_functional_urban_area_definition.

²⁹ Автомагистрала, национални пътища и железопътни линии в съответствие с определението на трансевропейските транспортни мрежи.

4. ОСИГУРЯВАНЕ НА ГИГАБИТОВА ИНТЕРНЕТ СВЪРЗАНОСТ ЗА ЦИФРОВИЯ ЕДИНЕН ПАЗАР

За постигането на описаната по-горе визия и на целите за 2025 г. се очаква да бъде необходима обща инвестиция от около 500 млрд. евро в рамките на следващото десетилетие, което представлява допълнителни 155 млрд. над размера, необходим при запазване на тенденцията на настоящите инвестиции в мрежи и усилията за модернизация на интернет доставчиците³⁰.

Политиката и нормативната уредба в областта на инвестициите трябва да бъдат адаптирани, за да осигурят условията, при които тази допълнителна инвестиция може да се осъществи по икономически ефективен начин.

4.1. Адекватна нормативна уредба, осигуряваща свързаност

Нормативната уредба на ЕС в областта на далекосъобщенията от 2002 г. бе насочена главно към създаването на конкурентни пазари, отстраняването на препятствията и създаването на достъп до ключова инфраструктура. Това съществено улесни навлизането на пазара и осигури по-голяма конкуренция, по-ниски цени и по-добро качество на услугите за потребителите и предприятията. Като продължава да осигурява защита на конкуренцията, избор за крайния ползвател и подходящо равнище на защита на потребителите, нормативната уредба за следващото десетилетие ще опрости, доколкото е възможно, регулаторната намеса и ще се стреми към постигането на стабилни и устойчиви условия за инвеститорите, операторите и доставчиците на услуги на вътрешния пазар. Тези правила ще създадат и по-силни стимули за въвеждането на стационарни и мобилни мрежи с много голям капацитет, финансирани основно чрез пазара, от страна на различни участници, както заварени оператори, така и от новите конкуренти, като същевременно ще улесни разпространението чрез запазване на конкуренцията и избора. Това по-мощно предизвикателство и стратегическите цели, поставени в настоящото съобщение, намират израз в регулаторните цели, предложени от Комисията в Кодекса.

С оглед на бъдещите нужди от интернет свързаност за цифровия единен пазар, предложеният Кодекс включва достъп и внедряване на свързаност с много голям капацитет като регулаторна цел, наред със съществуващите цели за насърчване на конкуренцията, принос към вътрешния пазар и защита на интересите на гражданите.

Стимули за внедряването и разпространението на мрежи с много голям капацитет в конкурентни пазари

За да осигури подходящи стимули за инвестициите в интернет свързаност, предложеният Кодекс въвежда целенасочени промени на пазарното регулиране с цел да даде възможност за адекватна възвръщаемост на новите инвестиции с оглед на рисковете, като осигури общоевропейска предвидимост за международната инвестиционна общност и същевременно се предвидят достатъчно възможности за адаптиране към състоянието на мрежите на местно равнище.

³⁰ Въз основа на проучване на Analysys Mason (SMART 2015/0068) и разчети на Комисията. Вж. придружаващия работен документ на службите на Комисията, раздел 4.4.

Регулирането ще бъде по-ефективно, ако се основава на задълбочени познания на местно равнище в контекста на все по-разнородната картина на състоянието на мрежите, с множество различни местни, национални и международни участници. Дейностите ще бъдат съобразени с географските области, в които е налице господстващо положение на пазара, както и с действителните възможности за разгръщане на мрежите от заварените и алтернативните оператори. Изготвянето на схеми ще позволи по-съгласувана политика, определяща възможностите за частни инвестиции, потребностите от публични инвестиции или районите, в които инициативи на местно равнище могат да премахнат затрудненията или да насърчат търсенето. Това ще даде възможност на регулаторните органи да повишат прозрачността относно плановете за разгръщане на мрежи и да осигурят повече предвидимост и защита за инвеститорите. Това ще бъде особено важно от гледна точка на необходимостта да се осигури по-добра интернет свързаност за по-слабо населените общности.

В предложения Кодекс се изисква регулаторните органи да установят инвестиционните намерения по отношение на мрежите и се дава се възможност на публичните органи да потърсят инвеститори в райони с недостиг на свързаност.

Инфраструктурната конкуренция е сред най-ефективните начини за осигуряване на нова или модернизирана интернет свързаност в райони, в които гъстотата на населението (или на предприятията) може да осигури функционирането на повече от една мрежа. Инвестициите в нови мрежи с много голям капацитет влияят и върху динамиката на конкуренцията, като увеличават възможностите за диференциация. Ефективният достъп до гражданска инфраструктура, като канали и стълбове, притежавани от предприятия със значителна пазарна сила, отключва конкурентен и инвестиционен потенциал и следва да се разглежда като първа възможност при решаването на проблемите. Необходимостта от други мерки на пазара на едро, за да се даде възможност за ефективна конкуренция въз основа на достъпа, следва да се прецени в светлината на съществуващите търговски споразумения между операторите, както и на избора, който реално е на разположение на крайните ползватели. По този начин регулаторната намеса няма да е в тежест повече от необходимото при вземането на инвестиционни решения от операторите, като същевременно се гарантират конкурентни резултати.

Предложеният Кодекс дава приоритет на мерките за достъп до мрежите, които пряко способстват за разгръщането на конкурентоспособна инфраструктура, където е възможно, и ще вземе под внимание избора за крайните ползватели, с който те вече разполагат на пазара на дребно.

В районите, в които конкуренцията въз основа на инфраструктурата може да не е реалистичен сценарий, съвместните инвестиции от страна на конкурентни оператори дават възможност за обединяване на разходите, намаляване на рисковете и преодоляване на свързаните с мащаба пречки от по-малки оператори и осигуряват устойчива във времето търговска конкуренция, която е по-независима от регулаторна намеса. Затова на притежаващите значителна пазарна сила оператори, които са отворени към такива съвместни инвестиции в мрежи с много голям капацитет, следва да се даде възможност да се разграничат от неинвестиращите конкуренти; това може да осигури стимул за всички участници да ангажират необходимия капитал.

Бизнес моделите, при които достъпът до мрежи се продава на едро на оператори на дребно, могат да намалят произтичащите от конкуренцията рискове, да привлекат „търпелив“ капитал в подкрепа на дългосрочни инвестиции в мрежи с много голям капацитет и по този начин да изместят разделителната граница между районите с търговско и нетърговско разгръщане на мрежи. Този относително нов бизнес модел,

който обаче се разраства, заслужава по-ясно и опростено регулаторно третиране в случаите, в които се установи, че тези оператори притежават значителна пазарна сила.

Предложеният Кодекс определя предвидими регулаторни условия за насърчаване на съвместни инвестиции и бизнес модели, основани изцяло на продажба на едро, като улеснява разгръщането на мрежи с много голям капацитет още по-далеч в крайградските и селските райони.

Крайните ползватели в районите, поставящи най-големи предизвикателства, може да са готови да направят предварителна инвестиция в оптична връзка с много голям капацитет до своите домове, самостоятелно или като част от схеми за обединяване на търсенето. Поемането на такъв финансов ангажимент следва да е възможно въз основа на отделни договори, даващи възможност за дългосрочни вноски при достъпни условия, при условие че крайният ползвател запази правото си да смени доставчика след максимален срок от 24 месеца.

В предложения Кодекс се уточнява, че дългосрочните вноски по договорите за достъп са съвместими с разпоредбите за защита на крайните ползватели.

Разпоредби относно радиочестотния спектър за мобилна връзка и 5G достъп

ЕС първи разработи безжичната 4G технология, но в сравнение с други развити региони изостана с внедряването ѝ. Закъснелото и фрагментирано разпределение на съответния радиочестотен спектър по държави членки се отрази неблагоприятно и върху покритието на безжичната мрежа и навлизането ѝ в Европа като цяло. Ако се повтори, такова забавяне ще застраши успешното въвеждане на 5G технологиите в Европа и разпространението на нови иновативни услуги.

Освен ускоряването на процесите по разпределяне на радиочестотния спектър за електронните съобщения и определянето на ясни срокове за това кога радиочестотният спектър следва да бъде наличен на пазара, инвеститорите в безжичен широкополосен достъп от следващо поколение се нуждаят от по-голяма предвидимост и последователност по отношение на бъдещите модели за лицензиране и най-важните условия за предоставяне или подновяване на националните права за използване на спектъра. Те включват минимален срок на лиценза, така че да се гарантира възвръщаемост на инвестициите, по-големи възможности за търговия и отдаване по наем на спектъра, както и последователност и обективност при оформящите пазара регулаторни мерки (минимални цени, провеждане на търговете, блокове от спектъра и граници, запазване на радиочестотен спектър при изключителни обстоятелства или задължения за достъп до пазара на едро). От своя страна операторите следва да поемат ангажимент за ефективно използване на предоставения им радиочестотен спектър.

В Кодекса се установяват основните принципи за разпределяне на радиочестотния спектър в Съюза, новите инструменти на равнището на Съюза относно сроковете за разпределянето и лицензионните периоди (минимум 25 години), както и относно провеждането на партньорска проверка сред националните регулаторни органи с цел да се гарантира последователното прилагане на практиките по разпределяне на спектъра.

Задълженията за осигуряване на покритие по лицензите за радиочестотния спектър са ефикасен инструмент за запълване на пропуските при безжичната свързаност и за гарантиране на високо качество на покритието на населението и територията на ЕС. Макар че задълженията за осигуряване на покритие вече се използват широко, те трябва да бъдат адаптирани по-добре към целите за 2025 г., определени в настоящото

Съобщение, особено по отношение на основните транспортни маршрути и селските райони. Операторите трябва да са в състояние бързо да разгърнат по-плътни мрежи чрез малки клетки. На регулаторните органи са необходими допълнителни инструменти за преодоляване на пропуските в покритието на местно равнище (бели петна), например улесняване на споделянето на мрежите.

Кодексът насърчава възприемането на последователен подход към задълженията за осигуряване на покритие, внедряването на технологията за малки клетки и споделяне на мрежи с цел стимулиране въвеждането на 5G и осигуряването на свързаност за селските райони.

Споделеното използване на радиочестотния спектър въз основа както на общи разрешения, така и на индивидуални права на ползване може да даде възможност за по-ефективно и интензивно използване на този ограничен ресурс. Това е от особено значение за новата радиочестотна лента с малък обсег на действие („милиметър“), чието използване се предвижда за съобщителните 5G мрежи. Ползващите радиочестотния спектър чрез общо разрешение заслужават по-голяма регулаторна защита от вредни радиосмущения, препятствията пред разполагането на точките за безжичен достъп ще бъдат премахнати, а за крайния ползвател ще бъде по-лесно да използва споделените безжични връзки.

Предложеният Кодекс улеснява споделянето на радиочестотния спектър в 5G мрежи и насърчава достъпа на крайните ползватели до безжична свързаност.

Стимулиране на въвеждането чрез конкурентни пазари, избор за потребителите и достъпни цени

Мрежите с много голям капацитет ще генерират възвръщаемост от инвестицията, както и по-мощни икономически ползи само ако се използват широко от гражданите и предприятията. Въпреки че много различни фактори са от значение, правилата трябва да гарантират конкурентни пазари и наличието на избор за потребителите. Предложеният Кодекс гарантира, наред с другото, че крайните ползватели могат в пълна степен да се възползват от правата си за смяна на доставчика, включително когато сключват договор за пакетни интернет или съобщителни услуги и други стоки или услуги (например устройства или съдържание).

Предложеният Кодекс осигурява на крайните ползватели модерни възможности за смяна на доставчика, включително за пакетни услуги.

Независимо че усилията са насочени към разгръщането и разпространението на свързаност с много голям капацитет, никой не бива да бъде лишен от свързаност с базови характеристики. Докато разгръщането на мрежите в районите без достъп може да бъде насърчено по-успешно чрез други политически инструменти, достъпът до базови услуги на достъпни цени за уязвимите социални групи следва да се гарантира чрез използването на универсална услуга, в случай че пазарът не осигури очакваните резултати.

Предложеният Кодекс гарантира, че уязвимите крайни ползватели имат право на договор за интернет свързаност на достъпна цена.

Правила, адаптирани към новите съобщителни услуги и вътрешния пазар

Свързаността към интернет осигури възможност за нови форми на онлайн съобщителни услуги, от които крайните ползватели имат големи ползи. Секторните правила следва да не нарушават конкуренцията между традиционните оператори и новите съобщителни платформи; те следва да бъдат насочени към решаване на оставащите въпроси с крайните ползватели по съразмерен и недискриминационен начин въз основа на значимите характеристики на съответните услуги. Както доставчиците на услуги, така и крайните ползватели би трябвало да извлекат полза от еднаквите условия на един истински вътрешен пазар на услуги с подходяща защита в такива области, като сигурността. Чрез еднаквите условия на конкуренция би трябвало също така да се гарантира, че операторите на мрежи не са в по-неблагоприятно положение, когато предоставят и съобщителни услуги.

Предложеният кодекс осигурява справедливо организиран вътрешен пазар чрез максимална хармонизация на основните секторни правила за крайните ползватели, приложими според случая за различните категории услуги.

Модел на управление, който осигурява регулаторна стабилност и последователност

Ефикасната система на управление се основава на сътрудничеството между силни и независими национални регулаторни органи с подходящи правомощия, работещи заедно с Комисията в една подсилена институционална структура (Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения – ОЕРЕС) със съответните задачи, и по-структурирано използване на стратегическите експертни познания за политиката по отношение на радиочестотния спектър (чрез Групата по политиката в областта на радиочестотния спектър). Съвместната цел следва да бъде да се гарантира, че – въз основа на опита и експертните познания, натрупани от ОЕРЕС и националните регулаторни органи при прилагането на настоящата уредба – новият кодекс ще се прилага по последователен, предвидим и далновиден начин, съобразно с дългосрочните интереси на крайните ползватели, на един вътрешен пазар със силна конкуренция.

В Кодекса се планира създаване на по-ефикасна система на регулаторните органи в областта на електронните съобщения в ЕС с цел да се осигури последователно прилагане на нормативната уредба за развитието на вътрешния пазар.

4.2. План за действие „5G“

Комисията предлага и План за действие „5G“ за насърчаване на съгласувания подход към внедряването на инфраструктурата от 5-о поколение (5G), която ще бъде от основно значение за бъдещата свързаност на Европа към интернет. Така ще се открият напълно нови възможности за нововъведения не само в сектора на съобщенията, но и в цялата икономика и общество. За внедряването на новата инфраструктура от 5-о поколение е необходима подходяща степен на съгласуване между държавите членки и между съответните сектори с цел насърчаване на инвестициите. Предназначението на Плана за действие е осъществяването на това съгласуване въз основа на редица целенасочени действия, най-често доброволни. Заедно с предложения кодекс посоченият план би трябвало да предостави на Европа средствата, с които да поведе в състезанието за съобщителните услуги от 5-о поколение и така да повиши конкурентоспособността си в международен план.

Комисията призовава държавите членки да подкрепят Плана за действие „5G“ и ще работи с всички заинтересовани лица, за да осигури действителното му изпълнение.

4.3. Публична подкрепа за инвестициите

Чрез законодателни и регулаторни действия може да се отстранят препятствията, да се осигурят повече стимули за повишаване на конкурентоспособността, да се осигури повече предвидимост за инвеститорите и да се понижат разходите за внедряването на мрежите. Целите за свързаността към интернет за 2025 г. са определени на такова равнище, че да бъдат осъществими от търговските оператори. Въпреки това ще има необходимост от публично финансиране, за да се повиши икономическата привлекателност на проектите за частните организатори в най-трудните области.

Досега финансирането на инвестициите в ширококолов достъп от ЕСИФ като цяло бе под формата на безвъзмездни средства; в нормативната уредба за ЕСИФ за 2014 – 2020 г. бе въведена нова възможност за използването на финансови инструменти в тази област, както се подчертава в Съобщението „План за инвестиции за Европа“, в което се призовава за удвояване на употребата на финансови инструменти в рамките на тези фондове. Чрез Механизма за свързване на Европа (МСЕ) и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) се предлагат адаптирани финансови инструменти съответно за малки и големи проекти за ширококолов достъп или те може да бъдат съчетани за подкрепа на специални фондове и платформи. Техническа помощ може да се предоставя чрез Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси.

Финансиране на инвестициите в ширококолов достъп с безвъзмездни средства често е необходимо в най-отдалечените райони, тъй като иначе те биха били нерентабилни. Публичният принос чрез финансови инструменти обаче може да привлече допълнителни дългосрочни частни инвестиции чрез намаляване на краткосрочните рискове за внедряването на мрежи в области, където икономическата привлекателност може да бъде положителна в дългосрочен план. Чрез смесване, т.е. съчетаване на двете форми на публично финансиране в областите с общ търговски потенциал за мрежи с много голям капацитет, отпускането на безвъзмездни средства може да се ограничи до минималния размер, който е необходим за създаване на икономическа привлекателност в нерентабилните подобласти, като същевременно се максимизира участието на частния сектор в по-широките области.

За да се извлече най-голяма полза от ефекта на лоста от публичното финансиране чрез смесени инструменти за мрежите с много голям капацитет в цяла Европа, държавите членки трябва да използват подходящо съчетание от безвъзмездни средства и финансови инструменти и допълнителни действия между различните програми за финансиране на равнище ЕС и национално равнище³¹.

МСЕ е инструментът на ЕС, който е специално предназначен за подкрепа на трансевропейските мрежи. Със сегашния му бюджет обаче може да се подкрепя само един малък подсектор от проектите за ширококолов достъп, а именно новаторските проекти, основаващи се на съвременна технология и имащи потенциал за възпроизвеждане, и то само чрез финансови инструменти. Съществуващото и бъдещото финансиране от ЕС на всички нива следва да бъде опростено и направено

³¹ За повече информация относно допълняемостта между ЕСИФ и ЕФСИ вж.: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/efsi_esif_compl_en.pdf

по-гъвкаво, така че да се осигури възможност за смесване на финансови инструменти и безвъзмездни средства. В контекста на средносрочния преглед по многогодишната финансова рамка³² Комисията предлага мерки за улесняване на съчетаването на ЕСИФ с ЕФСИ във всички области, включително ширококоловия достъп.

При подготовката на финансовото програмиране за периода след 2020 г. Комисията ще направи оценка на бъдещите потребности от финансова подкрепа по различните инвестиционни програми на ЕС с оглед на целите за 2025 г.

Комисията призовава държавите членки ефикасно да съчетават безвъзмездни средства и финансови инструменти за публична подкрепа с цел постигане на дългосрочните цели, изложени в настоящото съобщение.

В сътрудничество с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) до края на годината Комисията ще създаде Фонд за ширококоловия достъп, допълвайки МСЕ и ЕФСИ, а в момента обмисля инициатива за възможностите за финансиране за дейностите, свързани със стратегията за цифровия единен пазар, в т.ч. смесване на различни източници на финансиране за европейските проекти за свързаност към интернет от общ интерес до 2025 г.

В контекста на финансовото програмиране за периода след 2020 г. Комисията ще направи оценка на необходимостта от подходящи бюджетни ресурси за ефикасно финансиране по МСЕ за ширококоловия достъп в областите с незадоволено търсене и нуждата да предвиди специална подкрепа от ЕСИФ, евентуално с ориентиран размер, за цифровото преобразуване на европейската икономика и общество.

Националната публична подкрепа за инвестициите, която не се отпуска при пазарни условия, попада в приложното поле на разпоредбите за държавните помощи, както е предвидено в член 107, параграф 1 от ДФЕС. Насоките за държавните помощи за ширококоловия достъп дават възможност за публично финансиране за внедряването на мрежи, предлагащи съществени подобрения спрямо съществуващите мрежи („принцип на съществената промяна“ по отношение на наличието на ширококолов достъп). Вземат се мерки за преодоляване на рисковете от нарушаване на конкуренцията, като се въвеждат изисквания, например това за използване на такъв механизъм за публично финансиране, който най-малко нарушава конкуренцията, и за осигуряване на свободен достъп до финансираната с държавни средства инфраструктура.

Целите за 2020 г., заложи в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, вече са отразени в Насоките: смята се, че държавните помощи за съществена промяна от базов ширококолов достъп към базов достъп от следващо поколение (ДСП), предлагащ обикновено между 30 и 100 Mbps, противодействат на неефективността на пазара, когато търговците не внедряват мрежи с голям капацитет. В Насоките се предвиждат и по-нататъшни евентуални съществени промени, напр. подобрения, чрез разширяване на оптичната мрежа по-близо до крайния ползвател, до свръхбърз ширококолов достъп със скорост 100 Mbps или повече, при условие че се установи незадоволено търсене в случаите, когато вече има съществуваща или планирана мрежа за базов ДСП.

³² План за инвестиции за Европа: Европейският фонд за стратегически инвестиции ще продължи да функционира вследствие на успешната първа година ([IP-16-1933](#)) и Нови насоки относно комбинирането на европейските структурни и инвестиционни фондове с ЕФСИ ([IP-16-329](#))

При оценяването на националните планове за подкрепа за мрежите с много голям капацитет Комисията ще отчете потребностите и целите, изложени в настоящото съобщение, и свързаните с тях данни за дългосрочното търсене на услугите на такива мрежи, което би могло да бъде незадоволено от пазара. Съобразно с принципа на целенасочената държавна намеса, която се ограничава до минимума, необходим за преодоляване на неефективността на пазара и постигане на целите от европейски интерес, Комисията подкрепя използването на смесено финансиране чрез различни инструменти за финансиране и в различни области, когато това води до съществена промяна към внедряване на свръхбързи ширококолентови мрежи. Така може да се намали рискът, свързан с инвестициите в мрежи с много голям капацитет, като по този начин се понижат разходите за публичния сектор, като същевременно се минимизират евентуалните нарушения на конкуренцията.

Комисията ще отрази предвидимото развитие на дългосрочното търсене, когато прилага подхода на съществената промяна, предвиден в Насоките за държавните помощи за ширококолентовия достъп, заедно със стратегическите цели, изложени в настоящото съобщение, и ще подкрепи ефикасното смесено финансиране, което допринася за по-ниска интензивност на помощите и по-ниски рискове от нарушаване на конкуренцията, като част от оценката си за намесите чрез държавна помощ.

4.4. Wi-Fi за Европа

Безжичният интернет достъп осигурява лесна връзка между много ползватели и редица местни органи вече предоставят безплатен интернет достъп в обществените сгради. Стремешът на Комисията е да подкрепи и насърчи безплатния интернет за гражданите при всички обществени услуги (предоставяни например в рамките на публични администрации, училища, библиотеки, здравни центрове, музеи, паркове и площи) с цел общините да се интегрират по-добре в цифровия единен пазар, ползвателите да придобият представа за обществото на гигабитов интернет, да се подобри цифровата грамотност и да се разшири обхватът на предоставяните на тези места услуги.

Комисията ще създаде обществена ваучерна схема за безжичен интернет, въз основа на която публичните органи да предлагат безплатна безжична връзка в средищата на обществения живот.

4.5. Съпътстващи мерки за подкрепа за свързаността към интернет и сближаването

За постигането на европейските цели за свързаността към интернет ще има нужда и от проактивна национална или регионална политика въз основа на съответните национални планове за ширококолентов достъп³³. От основно значение е да се повиши прозрачността на планирането, да се засили управлението на много равнища и да се обменят най-добрите практики в полза на доставчиците на инфраструктура, публичните органи на управление и ползвателите на услуги за свързване.

³³ Разработването на националните планове за ширококолентов достъп се отчита от Комисията в нейните доклади за напредъка на цифровото общество.

Комисията призовава държавите членки да разгледат напредъка по своите национални планове за ширококолов достъп и да ги актуализират до края на 2017 г. с времеви хоризонт до 2025 г. и съобразно със стратегическите цели, изложени в настоящото съобщение и Плана за действие „5G“.

Както бе показано от инициативата „Свързани общности“³⁴, разработена от Комисията през 2014 г., управляващите на местно и регионално равнище проявяват голям интерес към засилване на сътрудничеството между лицата от публичния и частния сектор, занимаващи се с развиване на свързаността, към повече техническа помощ и към по-успешно предаване на най-добрите практики и наличните средства. Изработването на схема на съществуващите и бъдещите мрежи също ще осигури на публичните органи на всички равнища на управление по-ясно виждане за неефективността на пазара и пропуските в свързаността, както и възможност да предприемат целенасочени публични инициативи. За постигането на успех обаче са нужни и действия от тяхна страна за насърчаването на активното участие на гражданите в дейностите в областта на цифровите технологии.

До края на 2016 г. в сътрудничество с Комитета на регионите Комисията ще създаде платформа за участие по въпросите на ширококоловия достъп, така че да осигури високо ниво на ангажираност и сътрудничество между съответните публични и частни организации за инвестициите в ширококолови мрежи и постигане на напредък в прилагането на националните планове за ширококоловия достъп.

За да се улесни ефективното отпускане на средства от ЕСИФ за проектите за ширококолов достъп, Комисията предложи да се създаде мрежа на ЕС от служби по ширококоловия достъп (СШД)³⁵. Предназначението на тази мрежа ще бъде да ускори обмена на най-добрите практики между държавите членки и регионите и да осигурява техническа помощ за ефективното инвестиране в проекти за ширококолов достъп в съчетание с финансови инструменти винаги, когато това е възможно.

Комисията призовава държавите членки и регионите да създадат и поддържат мрежата на ЕС от служби по ширококоловия достъп на регионално/национално равнище.

Ограничаването на разходите за гражданско строителство, които представляват до 80% от инвестициите в ширококолови мрежи, би могло допълнително да улесни разгръщането на тези мрежи. Директива 2014/61/ЕС (Директивата за намаляване на разходите за високоскоростни мрежи)³⁶ е предназначена за засилване на споделянето и повторното използване на съществуващата физическа инфраструктура в различни сектори (енергетика, транспорт и др.) и за улесняване на полезното взаимодействие с общественото строителство; в нея се предвижда всички нови или преминали основен ремонт сгради да бъдат готови за включване към ширококоловата мрежа. Полезните взаимодействия и сътрудничеството между различните предприятия за комунални услуги увеличават интереса от другите сектори и вече са показали добри резултати. Комисията призовава държавите членки да ускорят транспонирането на Директивата и да осигурят действителното ѝ прилагане, така че да може да се реализира целият потенциал на предвидените мерки, особено междусекторните взаимодействия.

³⁴ За повече информация за инициативата „Свързани общности“ вж.: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/connected-communities-initiative>.

³⁵ За повече информация за инициативата за СШД вж.: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/broadband-competence-offices>.

³⁶ Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи.

В съответствие с Директивата за намаляване на разходите за високоскоростни мрежи до 1 юли 2018 г. Комисията ще извърши оценка на прилагането ѝ, ще оцени въздействието върху проектите за широколентов достъп с финансиране от ЕС и ще издаде насоки за насърчаването на най-добрите практики, така че да осигури допълнителен принос за постигането на дългосрочните цели, изложени в настоящото съобщение.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Днес достъпът до интернет е толкова важен за икономиката и обществото, колкото електричеството за втората индустриална революция. Връзката с интернет с много голям капацитет е от основно значение за отприщването на следващата вълна от конкурентоспособност и нововъведения и за осигуряване на възможност за предприятията и гражданите в Европа да извлекат всички ползи от цифровия единен пазар. Предназначението на настоящото съобщение и съпътстващите го мерки е да се осигурят средствата, от които Европа се нуждае за посочената цел.

Комисията насърчава държавите членки да осигурят – в тясно сътрудничество с всички заинтересовани лица – политическа, регулаторна и финансова подкрепа за идеята за европейско общество на гигабитов интернет, изложена в настоящото съобщение, и призовава:

- Европейския съвет и Европейския парламент – да одобрят стратегическите цели за свързаността към интернет на цифровия единен пазар;
- Европейския парламент и Съвета – да пристъпят бързо към законодателно обсъждане на съпътстващото предложение за Европейски кодекс за електронните съобщения, така че да постигнат политическо съгласие до края на 2017 г. и прилагане от страна на държавите членки много преди 2020 г.

Комисията ще докладва за напредъка по инициативите, представени в настоящото съобщение, в рамките на редовните си доклади във връзка с цифровия единен пазар.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Осигуряване на високоефективна свързаност към интернет за цифровия единен пазар

Инициатива	Действия и срок
Нормативни мерки	
Законодателно предложение за установяване на Европейски кодекс за електронните съобщения	Европейският парламент и Съветът следва да пристъпят бързо към законодателно обсъждане, така че да постигнат политическо съгласие до края на 2017 г. и прилагане от страна на държавите членки много преди 2020 г.
Законодателно предложение за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения	
Мерки за подкрепа и други мерки	
Стратегически цели за свързаността към интернет	До края на 2016 г. Европейският съвет и Европейският парламент следва да одобрят стратегическите цели за свързаността към интернет на цифровия единен пазар.
5G за Европа: план за действие	Създаване на общ график и набор от действия за съгласуваното внедряване на мрежите от 5-о поколение в Европа.
Фонд за широколентовия достъп въз основа на МСЕ и ЕФСИ	До края на 2016 г. Комисията следва да създаде Фонд за широколентовия достъп в сътрудничество с Европейската инвестиционна банка.
Възможности за финансиране на дейностите, свързани със стратегията за цифровия единен пазар	Комисията следва да обмисли една инициатива за възможностите за финансиране, в т.ч. за смесване на различни източници на финансиране, за европейските проекти за свързаност към интернет от общ интерес до 2025 г.
Финансово програмиране за периода след 2020 г.	Комисията следва да направи оценка на необходимостта от подходящи бюджетни ресурси за ефикасно финансиране по МСЕ за

	ширококоленовия достъп в областите, в които има незадоволено търсене, и нуждата да предвиди специална подкрепа от структурните фондове, евентуално с ориентиран размер, за цифровото преобразуване на европейската икономика и общество.
Wi-Fi за Европа	Комисията ще създаде ваучерна схема за безжичен интернет, въз основа на която публичните органи да предлагат безплатна безжична връзка в средищата на обществения живот.
Национални планове за ширококоленов достъп	До края на 2017 г. държавите членки следва да разгледат напредъка по своите национални планове за ширококоленов достъп и да ги актуализират с времеви хоризонт до 2025 г., съобразно със стратегическите цели, изложени в настоящото съобщение и Плана за действие „5G“.
Платформа за участие по въпросите на ширококоленовия достъп	До края на 2016 г. в сътрудничество с Комитета на регионите Комисията следва да създаде платформа за участие по въпросите на ширококоленовия достъп, така че да осигури високо ниво на ангажираност и сътрудничество между публични и частни организации за инвестициите в ширококоленови мрежи и постигане на напредък в прилагането на националните планове за ширококоленов достъп.
Мрежа на ЕС от служби по ширококоленовия достъп на регионално/национално равнище	До края на 2016 г. държавите членки и регионите следва да създадат и да поддържат мрежа на ЕС от служби по ширококоленовия достъп.
Оценка на Директивата за намаляване на разходите за високоскоростни мрежи и насоки за насърчаването на най-добрите практики	До юли 2018 г. Комисията следва да направи оценка на прилагането на Директивата за намаляване на разходите за високоскоростни мрежи, да оцени въздействието върху разходите по проектите за ширококоленов достъп с финансиране от ЕС и да издаде насоки за насърчаването на най-добрите

	практики.
Държавни помощи	Комисията следва да отрази предвидимото развитие на дългосрочното търсене, когато прилага подхода на съществената промяна, предвиден в Насоките за държавните помощи за широколентовия достъп, заедно със стратегическите цели, изложени в настоящото съобщение, и да подкрепи ефикасното смесено финансиране, което допринася за по-ниска интензивност на помощите и по-ниски рискове от нарушаване на конкуренцията, като част от оценката си за намесите чрез държавна помощ.